Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Cypriot Newspapers Indexed Material Alithia

1883-02-05

þÿ š Å ± ½ ® À µ Á ¯ š Í À Á ¿ Å ’ ¯ ² » ¿ Â

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ º Ì Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis Pafos

http://hdl.handle.net/11728/7692

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεμμα

Κοφαβουν
Κυθραια
Δαλι
Ξυλοφαγου
Μορφου
Αμαυδου
Κερυνεια
Παφος
Καρπασια
Στροβιλος
Λιθροδοντας
Κοινοτητες (Μουσλιμ.) (Αρχαιοι)
Λευκω.
Κυθραια
Λευκαρα
Κοφαβαν
Λαπηθος
Λευκωσια
Λορναια.
Λεμεσος
Τριαντατρυλλιδου
Εβραιοι στη Κυπρο

ΚΥΑΝΗ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ ΒΙΒΛΟΣ

(Συνέχ. ἐκ τοῦ ἡγουμ. φύλλου.)

Ἀναγγελλας πέρυσι αἴσια τὰ κατὰ τὰς ἐν Καραβᾷ Κυθραίᾳ καὶ Ἰδαλίῳ σχολὰς, χαίρω μηνύων, ὅτι καὶ ἐφέτος τὰς τοιαύτας ἐχούσας εὖ καὶ καλῶς. Εἰς Ἰδάλιον προσελήφθη νέος διδάσκαλος ἀλλ' ὁ τῆς σχολῆς χαβακτὴρ ἔμεινεν ἀπαλλοίωτος. Ἄριστη εἶναι καὶ ἡ σχολὴ Μόρφου· ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ διδάσκαλοι εἶναι δύο ἀδελφοί, ἄβροι τοὺς τρόπους καὶ λίαν ἐπιμελεῖς κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν μου εὗρον μαθητὰς ἑξήκοντα. Ἐν Ἀκανθοῦ διδάσκει 37 παῖδας ἀξιόλογος διδάσκαλος μονόχειρ· ὤφελε νὰ ἔχῃ βοηθὸν καὶ νὰ ἀπολαύσῃ μισθὸν μείζονα. Ἐν Κερύνειᾳ αἱ παραδοσεις διεκόπησαν ἐπί τινα χρόνον, ἀπελθόντος τοῦ νεάρου καὶ ἐπιμελεστάτου διδασκάλου εἰς Πάφον, ἔνθα προσεκλήθη αὐτὸς μισθὸς παλλὸς ἀρμόζων εἰς τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἱκανότητα. Τὴν ἀγγλικὴν ἔμαθε μετὰ πολλῆς καρτερίας καὶ τὴν διδάσκει ἐπιτυχῶς ἐν Πάφῳ. Κυθραίᾳ τελευταίαν δίετίαν ἡ τρίτιαν ἔλαβεν ἡ ἐν Πάφῳ σχολὴ κατὰ μῆνα ἐπιχορήγησιν τριῶν λιρῶν, οὕτω δὲ ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ δώσῃ τῷ διδασκάλῳ ἀμοιβὴν γεναιοτέραν τῆς δυνηθείσης. Λίαν ἀξιέπαινος εἶναι ὁ διδάσκαλος ἐν Καρπασίῳ διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ καθόλου καὶ τὴν ἔχει ἐπιμέλειαν νὰ μάθῃ τὴν ἀγγλικὴν καὶ ἄλλας γλῶσσας ἡ σχολὴ τῶν Σταυροβίλῳ ἀνέζησεν ὑπὸ διδάσκαλον ἐπιτήδειον· ἐν Λιθροδόντι ἐκτίσθη ὡραία οἴθουσα, ἔλαβε δὲ ἡ σχολὴ κληροδότημα παρὰ πρεσβύτου, κληρικοῦ, διότι οἱ κάτοικοι οὐδὲν συνεισφέρουσιν.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν σχολείων τῶν χριστιανικῶν. Ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ κώμας μου

Εφημερ: Αληθεια
Ημερ: 5/17/2/1883

σουλμανικῶν εἶναι ἀδύνατον νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ἔχουσι καλῶς, καίπερ ἀληθεύοντος, ὅτι πολλαχοῦ οἱ διδάσκαλοι εἶναι ἐπιμελεῖς καὶ φιλόποιοι καὶ μετὰ κόπου ἑρμηνεύουσι χαλεπώτατα μαθήματα, ὅσα πρέπει νὰ μανθάνωσιν οἱ παῖδες ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων. Ἄρχονται τῆς διδασκαλίας ἀπὸ τοῦ φαύλου τέλους· ἐπειδὴ δὲ οἱ πλεῖστοι τῶν παίδων ἁρπάζονται ὑπὸ τῶν γονέων πρὸ τῆς ὥρας εἰς ἄλλας ἐργασίας, οὐδέποτε ἀφικνοῦνται εἰς τὴν ἀρχήν, οὔτε γραφὴν μανθάνοντες τουρκικὴν, οὔτε ἀνάγνωσιν. Ἀπαντάχοῦ εἶπα, ὅτι οἱ παῖδες, ἐὰν κατηνάλισκον βραχύν τινα χρόνον πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τουρκικῆς ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς, δὲν θὰ ἐζημιοῦντο τὸ παράπαν· θὰ ἐμάνθανον δὲ εὐκολώτερον μαθήματα, εἰς ἃ νῦν καταδαπανᾶται ὅλος ὁ χρόνος. Τὸ μεταδίδειν εἰς τὴν μνήμην τῶν παίδων λέξεις πάντη ἀκαταλήπτους, εἶναι ἔργον μακροχρόνιον καὶ ἐπαχθές· θὰ ἐξετελεῖτο δὲ ταχύτερον, ἐὰν οἱ παῖδες ἐκ διαλειμμάτων ἀνεκουφίζοντο δι' ἄλλου μαθήματος καταλληλοτέρου εἰς τὴν ἡλικίαν των, εὐνοήτου καὶ ἑπομένως τερπνοῦ. Ἄξιον μνείας εἶναι τὸ σχολεῖον ἐν Λεύκᾳ, ἔνθα ὁ διδάσκαλος ἀπολαμβάνει οὐδὲν παρὰ τῶν γονέων, μόνον δὲ 25 γρόσια παρὰ τοῦ Ἐβκαφίου· διδάσκει 21 παῖδας καὶ 4 κοράσια. Ἤκουσα πέντε παῖδας ἀναγινώσκοντας καὶ μεταφράζοντας τὴν ἀραβικὴν γραμματικὴν, τέσσαρας δὲ ἄλλους ἀναγινώσκοντας τουρκικὴν βίβλον "Τεζβὲτ" ἐν ᾗ ἐδιδάσκοντο διὰ τίνος μεθόδου ψάλλεται τὸ Κοράνιον. Ἐξ ἀνεγίνωσκον ἄριστα ἐν τῷ τουρκικῷ προσευχηταρίῳ δύο ἔγραφον καλῶς καθ' ὑπαγόρευσιν, εἷς δὲ ἠσκεῖτο εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν.

Δὲν ἐνόησα τοὺς διδασκάλους ἀπροθύμους καὶ μετέλθωσι λογικωτέραν τινὰ μέθο

Εφημ: Αληθεια
Ημ: 5) 17/2/1883

δον διδασκαλίας, οὐδὲ τοὺς κατοίκους μὴ ἐπιθυμοῦντας νὰ διδάσκωνται τὰ τέκνα των ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν τουρκικὴν, καὶ χεῖα ἀριθμητικῆς κ.λ. πεπαλαιωμένοι ὅμως σρνήθεται δὲν μεταβάλλονται ῥαδίως. [illegible] τῶν ὀθωμανικῶν σχολείων ἡ βελτίωσις [illegible] διὰ μακροῦ χρόνου καὶ ἀ-[illegible]

Ἐπιχορηγοῦνται ἐξ ἐπιτροπῆς ἐπιχορήγησιν [illegible] ἐπιχορηγήθησαν 84, ἐξ ὧν 17 ἀπὸ χριστιανικὰς κοινότητας καὶ τοσαῦται ἀπὸ μουσουλμανικάς. Εὕρονται 7 κῶμαι Λευκωσίας, [illegible] 3 Λεμεσοῦ, 4 Κερυνείας, [illegible] 4 Ἀμμοχώστου, αἵτινες [illegible] βιβλία ἢ ἀπὸ 2—24 λιρῶν κατ' [illegible] αἱ μὲν ἄνευ ὅρων, αἱ δὲ ἐπὶ τῷ ὅρῳ [illegible] ὡρισμένα πρὸς καὶ [illegible] Αἱ ἐν Κυθρείᾳ καὶ Λιμνάρᾳ [illegible] ὑπὸ ἀποχάσεως παρθεναγωγεῖα [illegible] ἢ ἱερατεύσας δὲ ἐχορηγήθησαν καὶ κυβέρνησις τὸν σκοπὸν καὶ [illegible] τῶν χορηγήσεων. Ἀπεστάλησαν

λοιπὸν εἰς τοὺς κατοίκους ὅπως συμπληρώσωσι τὰς πληροφορίας· ἔκτοτε ὅμως πληροφορίαι δὲν ἐστάλησαν· αἱ ἐπιχορηγήσεις ἑπομένως δὲν ἐδόθησαν, οὐδὲ ἱδρύθησαν παρθεναγωγεῖα. Χάριν τῶν ἑλληνικῶν παρθεναγωγείων ἐν Καραβᾷ καὶ Λαπίθῳ ἐχορηγήθησαν κατ' ἔτος 24 λίρ. εἰς ἑκατέραν, πρὸς εὕρεσιν θηλειῶν διδασκάλων. Διωρίσθησαν δύο νεάνιδες, αἵτινες ἀ προθύμως ἐδέξαντο· κατόπιν ὅμως ἐπείσθησαν ὑπὸ φίλων ἐν Λευκωσίᾳ νὰ παραιτηθῶσιν. Ἄλλαι διδάσκαλοι δὲν διωρίσθησαν, αἱ δὲ ἐπιχορηγήσεις δυστυχῶς ἀνεστάλησαν. Οὐδὲν λοιπὸν παρθεναγωγεῖον ἱδρύθη διὰ βοηθείας κυβερνητικῆς· ἱδρύθησαν ὅμως ἓν μὲν ἐν Πάφῳ, ἕτερον δὲ ἐν Μόρφου τῆς Λευκωσίας δαπάνῃ τῶν κατοίκων.

Διδασκάλους τῆς ἀγγλικῆς ἐπόρισεν

Εφημερ: ΑΛΗΘΕΙΑ
Ημερ: 5) 17/2/1883

ἡ κυβέρνησις εἰς τὸ ἐν Λευκωσίᾳ ἑλληνικὸν τῶν ἀρρένων καὶ εἰς τὸ αὐτόθι μουσουλμανικὸν, εἰς τὸ ἐν Λάρνακι ἑλληνικὸν καὶ εἰς τὸ μουσουλμανικὸν, καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα ἐν Καραβᾷ καὶ Λιμπίθῳ. Τῆς κυβερνήσεως ἡ βοήθεια δὲν ἀπηγτεῖτο χάριν τοῦ ἐν Λεμησσῷ ἑλληνικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων, διότι ἡ οἰκεία ἐπιτροπὴ ἐπορίσατο διδασκάλων τῆς ἀγγλικῆς ἰδίαις δαπάναις.

Ἐν τῇ ἑλληνικῇ σχολῇ τῶν ἀρρένων ἐν Πάφῳ ἐδίδαξε τὴν ἀγγλικὴν ὁ πρώην ἐν Κερυνείᾳ διδάσκαλος· τοῦτο ἐγένετο ἄνευ προσθήκης μισθοῦ παρὰ τῆς κυβερνήσεως. Ἐν τοῖς μουσουλμανικῆς σχολείοις τῆς Λάρνακος ὁ διδάσκαλος τῆς τῆς ἀγγλικῆς ἐδίδαξε μόνον τέσσαρας μῆνας. Ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας μῆνας ἐδιδάχθη ἡ ἀγγλικὴ ἐν τοῖς παρθεναγωγείοις τῆς Λευκωσίας ἄνευ ἐπισήμου διορισμοῦ διδασκάλων. Ἡ κυρία Τριανταφυλλίδου ἔχουσα 69 μαθητρίας ἐν Λάρνακι, ἔγραφεν. "Τὸ ἔργον μου εὐοδοῦται· τὰ πρεσβύτερα τῶν κοριασίων χαίρουσι μανθάνοντα καὶ βλέποντα ὅτι δύνανται νὰ συλλάβωσι τὴν ἔννοιαν τῆς προτάσεως ἄνευ ἑρμηνείας εἰς τὴν ἑλληνικήν. Ἐλπίζω ὅτι ἔχετε μεγαλείτερα ἀναγνωσματάρια, διότι δὶς διεξήλθομεν τὰ ἰσχάτως ἡμῖν ἐπισταλέντα".

Τὴν ἀγγλικὴν σχολὴν ἐν Λευκωσίᾳ ἐνεκαίνισεν ὁ ἁρμοστὴς τῇ 3 ἰαν. 1881, τὴν διηύθυνε δὲ διὰ παντὸς τοῦ ἔτους ὁ τῆς Παιδείας ἐπιμελητής· τρεῖς ἦσαν αἱ τῆς διδασκαλίας περίοδοι ἀπὸ 3 ἰανουαρίου μέχρις 8 ἀπριλίου, ἀπὸ 9 μαΐου μέχρις 30 ἰουλίου, ἀπὸ δεκεμβρίου μέχρι 28 δεκεμβρίου. Ἐφοίτησαν εἰς αὐτὴν 58, ἤτοι 26 Μουσουλμάνοι, 31 Ἕλληνες, 7 Ἀρμένιοι, 2 Ρωμανοκαθολικοί, 2 Ἰσραηλῖται. Τούτων οἱ μὲν ἐξέλιπον τὴν Λευ-

Εφημ. Αληθεια
Ημερ. 5/17/2/1883

κωσίαν, οἱ δὲ ἐφοίτησαν μίαν ἢ δύο περιόδους. Οἱ μείναντες μέχρι τέλους ἀναγινώσκουσι κάλλιστα καὶ νοοῦσιν ἄνευ μεταφράσεως χωρία κλασικῶν ἐν τοῖς ἀναγνωσματαρίοις. Γράφουσι δὲ καὶ ὀρθῶς καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ δύνανται τὰ εὑρίσκωσι τὰ ἀντίστοιχα ὀνόματα, ἐπίθετα, ῥήματα ἢ ἐπιρρήματα εἰς τὰς λέξεις ἐν τῇ ἀναγνώσει.

Εφημερ: Αληθεια
Ημερ: 5) 17/2/1883